

GESPREKS- WIJZER

voor proactieve zorgplanning

COLOFON

De Gesprekswijzer bij dementie of vergeetachtigheid is ontwikkeld binnen het consortium Ligare m.m.v. de netwerken palliatieve zorg en dementie in regio Drenthe, IJssel-Vecht en noordoost Overijssel.

Contact:
Madeleen Uitdehaag
(m.j.uitdehaag@saxion.nl)
Carolien Smits
(chm.smits@windesheim.nl)

© Saxion/ Windesheim. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

WAAROM DEZE GESPRESWIJZER?

- Om wensen en voorkeuren bij diverse thema's tijdig te bespreken met cliënten met dementie of vergeetachtigheid.
- Om de gesprekken gestructureerder en prettiger te laten verlopen.
- Om passende zorg te kunnen bieden.

HOE WERKT DEZE GESPRESWIJZER?

Stap (1): Bepaal (samen) het juiste **gespreksmoment**.

Stap (2): Start het gesprek door de flap **levensverhaal** open te klappen en maak gebruik van de voorbeeldvragen.

Stap (3): Bespreek vervolgens de **thema's** in volgorde van prioriteit en relevantie. Elk thema heeft een eigen kleur. Bij elk thema houdt u de flap Levensverhaal (pagina 5) ernaast.

Deze schijf kunt u er uit nemen.

STAP 1 START:
GESPREKSMOMENTEN

- Hypothese/ diagnose
- Verergering symptomen
- Verschijnselen/ complicaties
- Welzijnsdiagnosen
(wens verbetering)
- Observatie/ voortgangsgesprek met cliënt/ interprofessioneel

WAT IS NU VOOR U BELANGRIJK?

Geef prioritering en volgorde van de te bespreken thema's aan.

Wat is op dit moment het belangrijkste thema om als eerste te bespreken?

STAP 2 BASIS:
LEVENSVRAGEN, WAARDEN EN KWALITEIT VAN LEVEN

- Hoe zou u zichzelf omschrijven?
- Welke talenten heeft u?
- Wat is voor u belangrijk in.... (alle thema's)
- Wie is voor u belangrijk en wilt u betrekken?
- Hoe ziet u de toekomst?
- Waar maakt u zich zorgen over?

OPEN DE LINKER FLAP

Houd de flap met 'Levensverhaal' open tijdens het bespreken van de thema's.

STAP

2

BASIS FLAP:

LEVENSVERHAAL

LEVENSVRAGEN, WAARDEN EN KWALITEIT VAN LEVEN

- Hoe zou u zichzelf omschrijven?
- Welke talenten heeft u?
- Wat is voor u belangrijk in.... (alle thema's)
- Wie is voor u belangrijk en wilt u betrekken?
- Hoe ziet u de toekomst?
- Waar maakt u zich zorgen over?

AANDACHTSPUNTEN

Vragen die cliënt met dementie of vergeetachtigheid/ naaste in gesprek kan stellen:

- Wat zijn mijn mogelijkheden?
- Wat zijn de voor- en nadelen?
- Wat betekent dat in mijn situatie?

(Start)vragen die de professional kan stellen bij alle thema's:

- Heeft u daar wel eens over nagedacht?
- Hoe ervaart u dat?
- Wat wilt u zelf? Nu kunt u nog zaken regelen.
- Zullen we het er samen over hebben of bespreekt u het liever met iemand anders? (van de kerk of anders...)

STAP

1

START:

GESPREKSMOMENTEN

- Hypothese/ diagnose
- Verergering symptomen
- Verschijnselen/ complicaties
- Welzijnsdiagnosen (wens verbetering)
- Observatie/ voortgangsgesprek met cliënt/ interprofessioneel

WAT IS NU VOOR U BELANGRIJK?

Geef prioritering en volgorde van de te bespreken thema's aan.

Wat is op dit moment het belangrijkste thema om als eerste te bespreken?

houd deze flap open tijdens het bespreken van de thema's

STAP **3** THEMA:
**DAGELIJKS
PLEZIER**

- Waar beleeft u plezier aan?
- Wat is daarvoor nodig?
(koken, fietsen, etc...)
- Voelt u zich daar nog veilig bij?

VERVOLGVRAGEN:
**DAGELIJKS
PLEZIER**

Doorvragen over/ bespreken
met naasten:

- Dagelijkse bezigheden
(alternatieven)
- Technologische mogelijkheden
ter ondersteuning
- Betekenis mobiliteit/ vervoer
(belang autorijden, fietsen)

STAP

3

THEMA:

**DAGELIJKSE
ZORG**

- Kunt u zichzelf redden thuis?
- Wat voor beeld heeft u hierover in de toekomst?
- Kookt u zelf en hoe gaat dat?
- Heeft u hulp nodig bij het verzorgen van uzelf? (aankleden, wassen, toilet e.d.)
- Heeft u hulp nodig bij andere dagelijkse activiteiten? (schoonmaken, tuin, boodschappen)

VERVOLGVragen:

**DAGELIJKSE
ZORG**

Doorvragen over/ bespreken met naasten:

- Uitbesteding maaltijden/voeding
- (over)belasting mantelzorger
- Veiligheid bij het koken
- Slaap-waakritme

THEMA:

MEDISCHE BEHANDELING & BELEID

- Welke behandelingen wilt u beslist niet ondergaan ?
- Wat wilt u dat er gebeurt wanneer u bijvoorbeeld veel pijn heeft?
- Hoe kijkt u aan tegen het sterven, zoals
 - wel of geen hartmassage bij hartstilstand (reanimeren)
 - actieve beëindigen van het leven door een arts (euthanasie)
 - behandelingen gericht op comfort/ kwaliteit van leven (palliatief beleid)

VERVOLGVRAGEN:

MEDISCHE BEHANDELING & BELEID

Professionals: continue multidisciplinaire afstemming.

Doorvragen over/ bespreken met naasten:

- Besproken zaken met verschillende professionals
- Wel/ geen ziekenhuisopname bij bv. longontsteking
- Wel/ geen reanimatie

STAP

3

THEMA:

OMGAAN MET DEMENTIE OF VERGEETACHTIGHEID & LEVENSEINDE

- Welk gevoel roept de ziekte bij u op?
- Hoe kijkt u aan tegen de (aankomende) dood (zoals plek, aanwezig)?
- Hoe ziet u de toekomst voor zich?
- Hoe voelt u zich over de toekomst?

VERVOLGVRAGEN:

OMGAAN MET DEMENTIE OF VERGEETACHTIGHEID & LEVENSEINDE

Doorvragen over/ bespreken met naasten:

- Rouwverwerking (rouwfasen)
- Gevoel van veiligheid
- (Grenzen aan) Menswaardigheid
- Gewenste ondersteuning
- Huidige krachtbronnen

STAP 3 THEMA:
**FINANCIËN
& JURIDISCHE
ASPECTEN**

- Wat heeft u geregeld voor wanneer u er niet meer bent?
- Wat heeft u geregeld voor wanneer u niet meer zelf kunt beslissen?
- Heeft u gedacht aan het regelen van zaken bij een notaris?

VERVOLGVRAGEN:
**FINANCIËN
& JURIDISCHE
ASPECTEN**

Doorvragen over/ bespreken met naasten:

- Doorverwijzen notaris/ mentor: wilsverklaring, volmacht, testament, levenstestament
- Rol en wensen bij wilsonbekwaamheid

STAP

3

THEMA:

WONEN & RELATIES

- Waar en met wie wilt u wonen?
- Wat vindt u belangrijk aan een thuis?
- Wie is/ zijn voor u op dit moment belangrijk in uw dagelijks leven?
- Wat betekent uw gezin voor u?
[koppeling met levensverhaal]
- Van wie uit uw familie, vrienden of buren wilt u hulp of steun ontvangen als u dat (in de toekomst) nodig heeft?

VERVOLGVRAGEN:

WONEN & RELATIES

Doorvragen over/ bespreken met naasten:

- Toekomstbestendigheid huidige woonplek; verhuizen (incl. eventueel intramurale voorziening)
- Veiligheid in en om huis
- Eigen zorgactiviteiten aan anderen
- Slaapt u bij elkaar?